

A kezesség és a garancia

Bodzási Balázs

2022. április 29.

bodzasibalazs@gmail.com

Személyi biztosítékok a Ptk.-ban

- A személyi hitelbiztosítékok kötelmi jogi szerződések
 - Egy személy ígérete arra vonatkozóan, hogy teljes vagyonával helytáll akkor, ha az alapjogviszony kötelezettje (személyes adós) nem, vagy nem szerződésszerűen teljesít
 - A személyi biztosítékok kötelezettje teljes vagyonával köteles helytállni és fizetési kötelezettség terheli $\Leftrightarrow$ zálogkötelezett
- Ptk. szerződésként szabályozza a személyi biztosítékokat
- A közjegyzői gyakorlatban azonban sokszor egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozatként jelennek meg
 - Kezességvállalás
 - Garanciavállalás

A kezesség fogalma

- Ptk. 6:416. § (1) bekezdés: *„A kezességi szerződéssel a kezes kötelezettséget vállal a jogosulttal szemben, hogyha a kötelezett nem teljesít, maga fog helyette a jogosultnak teljesíteni.”*
 - A jogosult (hitelező) és a kezes közötti szerződés
 - Más eset: ha a kezes a főadóssal szemben vállal fizetési kötelezettséget (*harmadik személy javára szóló szerződés, tartozásátvállalás: Ptk. 6:203. §, tartozáselvállalás: Ptk. 6:206. §*)
- Kérdés: teljesíthet-e a kezes a jogosult helyett egy harmadik személynek?
 - Igen, de ez a kezesség mellett egyben egy harmadik személy javára szóló szerződés is lesz (Ptk. 6:136. §)

A kezességi szerződés létrejötte

- Szükség van-e a főadós beleegyezésére, illetve utólagos jóváhagyására?
 - Sem a kezességi szerződés létrejöttéhez, sem annak érvényességéhez nincs szükség erre
 - $\Rightarrow$ a főadós helyzete a kezesség elvállalása által nem súlyosbodik
- Problémát okozhat azonban az a helyzet, ha a kezesség elvállalása nem a főadós felkérésére (esetleg tudta nélkül) történt
 - Pl. versenytárs által vállalt kezesség
- Indokolt ezért, ha a jogosult a főadós beleegyezését is kéri

A kezességi szerződés létrejötte

- Kérdés: szükség van-e a kezességi szerződés érvényességéhez a főadós tájékoztatására?
 - A Ptk. ezt ugyan kifejezetten nem írja elő, de ez levezethető a feleket terhelő együttműködési és tájékoztatási kötelezettségből (Ptk. 6:62. §)
- Kérdés: mi a következménye annak, ha a főadós tiltakozik a kezességvállalás ellen?
 - Jelenleg ennek nincs hatása a kezességvállalásra
 - Felmerülhet azonban a harmadik személy beleegyezésétől függő szerződéskötés (Ptk. 6:118. §)
 - Ettől a szerződés hatályba lépése függne

Változás a főadós személyében

- Kérdés: mi történik akkor, ha a kezességgel biztosított (alap)követelés főadósának a személye megváltozik?
- Kérdés: kell-e ehhez a kezes hozzájárulása?
- Ha változik a főadós személye, akkor a kezességi szerződést is módosítani kell, vagy legalábbis szükséges a kezes kifejezett hozzájárulása a főadós személyének a megváltozásához.
- **Ptk. 6:203. § (3) bekezdés**: a tartozásátvállalással a követelés biztosítékai megszűnnek. **Fennmarad a biztosíték, ha annak kötelezettje a tartozásátvállaláshoz hozzájárult.**
- Ezt a hozzájárulást a kezes előzetesen, az új főadós személyének az ismerete nélkül nem adhatja meg.
 - Egy erre irányuló szerződéses kikötés érvénytelen (jóerkölcsre ütközés, tisztességtelen ÁSZF) lehet, különösen fogyasztói kezességvállalás esetén

A kezességi szerződés létrejötte

- A kezességi szerződést írásba kell foglalni
- Az írásba foglalást a Hpt. is előírja
- A banki gyakorlatban a kezes sokszor a kezességgel biztosított alapszerződést (pl. kölcsönszerződést) is aláírja $\Rightarrow$ ettől még nem válik adóstárssá!
- Ez egy lényeges eltérés a régi Ptk.-hoz képest
 - régi Ptk. 272. § (1) bekezdés: kezességet csak írásban lehet érvényesen vállalni
 - A jogosult elfogadó nyilatkozatát nem kellett írásba foglalni

Érvénytelenség

- A) az alapügylet érvénytelensége
- B) a kezességvállalás érvénytelensége
- Az alapügylet semmissége kihat a kezességvállalásra
 - Az alapszerződés semmisségére a kezes kifogásként akkor is hivatkozhat, ha az érvénytelenségi perben nem vett részt
 - A Vht. 56. §-a alapján a kezes erre hivatkozással kérheti az ellene folyamatban lévő végrehajtás megszüntetését
- Az alapügylet megtámadhatósága több kérdést is felvet
 - Kérdés: megtámadhatja-e a kezes az alapügyletet?
 - Ptk. 6:89. § (2) bekezdés: JOGI ÉRDEK
 - Ha a főkötelezett nem támadja meg az alapszerződést, akkor az érvényes marad

Érvénytelenség

- A kezességvállalás semmissége
 - Jóerkölcsbe ütköző kezességvállalás (ún. globális kezességnél)
 - Tisztességtelen ÁSZF-ek tilalmába is ütközhet
- A kezességvállalás megtámadhatósága
 - Feltétel, hogy a kezes tévedését, megtévesztését a másik fél (itt: a jogosult/hitelező) okozza
 - Ha a tévedést, megtévesztést a főadós okozza, akkor a kezes nem tudja sikeresen megtámadni a kezességi szerződést

A kezességi szerződés tárgya

- Kérdés: milyen jellegű szolgáltatást (kötelezettséget) biztosíthat a kezesség? [Ptk. 6:416. § (2) bekezdés]
 - **Pénzkövetelés**
 - Pénzben kifejezhető értékkel rendelkező **egyéb kötelezettség**
 - Kezesség nem pénzkövetelést is biztosíthat, de ennek is vagyoni értékűnek kell lennie
- A biztosított kötelezettség jellegétől el kell határolni a kezeset terhelő kötelezettségvállalás jogi jellegét
 - A kezeset *praestare* jellegű szolgáltatási kötelezettség terheli
 - Ezt jellemzően pénzfizetési kötelezettség egészíti ki (**helytállási kötelezettség**)

A kezes helytállási kötelezettsége

- A kezeset nem felelősség, hanem helytállási kötelezettség terheli
 - Ez alól a kezes nem tudja kimenteni magát
- A kezes a Ptk.-ban meghatározott esetekben szabadul a kötelemből (Ptk. 6:426. §)
 - Ez azonban nem kimentés, hanem a kezességvállalás részleges vagy teljes megszűnése
- A kezes helytállási kötelezettsége mindaddig fennáll, amíg a kezességgel biztosított követelés fennáll (*járvulékos*)
- Kérdés: fennállhat-e a kezes helytállása a biztosított követelés megszűnését követően is?
 - Nem, de ha az alapszerződés szűnik meg, akkor még fennmaradhat a kezesség

A kezes helytállás terjedelme

- A kezes terhelő helytállási kötelezettség terjedelme a biztosított követelés főadósát terhelő kötelezettség terjedelméhez igazodik (*járuulékosság*)
- A kezes kötelezettsége ahhoz a kötelezettséghez igazodik, amelyért kezességet vállalt
- A kezes kötelezettsége nem válhat terhesebbé, mint amilyen elvállalásakor volt
- A biztosított követelés megszűnésével a kezesség is megszűnik
- A biztosított követelés csökkenése is kihat kezes helytállási kötelezettségének mértékére

A kezesi helytállás terjedelme

- Kérdés: a hitelező által a főadósnak nyújtott kedvezmények kihatnak-e a kezesre?
 - Fizetési kedvezmény, részletfizetés, fizetési haladék
 - A kezes kifogásként hivatkozhat ezekre a kedvezményekre (a készfizető kezes is!)
- Más eset: a kezes is kaphat fizetési kedvezményeket
 - Erre sor kerülhet pl. felmondott szerződésből származó, már lejárt követelést biztosító kezesség esetén is
 - Ha több kezesség is biztosítja ugyanazt a követelést, a kedvezmények nem feltétlenül illetik meg az összes kezest

A kezesi helytállás terjedelme

- Kérdés: ha az alapügyletet és az abban foglalt lejáratí időpontokat módosítják a felek, az kihat-e automatikusan a kezesre?
 - Ha ezáltal terhesebbé válna a kezes kötelezettsége, akkor ahhoz a kezes beleegyezésére is szükség van $\Rightarrow$ a kezességvállalást is módosítani kell
 - A Ptk. 6:418. § (1) bekezdése a jogosultat terhelő tájékoztatási kötelezettséget ír elő, ha a biztosított kötelezettség teljesítési határideje változik

A biztosított követelés

- Kezességgel biztosítható követelések:
 - *Egy vagy több követelés*
 - *Fennálló vagy jövőbeli követelés*
 - *Feltétlen vagy feltételes követelés*
 - *Meghatározott vagy meghatározható követelés*
 - A **meghatározhatóság követelménye** nem akadályozza annak, hogy valaki feltételes vagy jövőbeli követelésért vállaljon kezességet
- **Keretbiztosítéki kezességvállalás:** a felek meghatározzák azt a legmagasabb összeget (keretet), amely erejéig a kezes helytállási kötelezettsége fennáll
 - A fogyasztó általi kezességvállalás egyik esete fogalmilag keretbiztosítéki jellegű is egyben [Ptk. 6:430. § (3) bekezdés]

Globális kezességvállalás

- Ha a kezesség valamennyi fennálló követelést is biztosítja
 - Kérdés: ez kiterjeszthető-e jövőbeli követelésekre is?
 - Igen, de ez felvetheti az érvénytelenség kérdését
- A globális kezességre vonatkozóan a Ptk. 6:418. § (2) bekezdése speciális tájékoztatási kötelezettséget ír elő
 - Kérdés: mi a jogkövetkezménye a tájékoztatási kötelezettség elmulasztásának?
 - Legfeljebb kártérítési jogkövetkezménye lehet
 - A kezes számára biztosítani kellene a kezességtől való (akár részleges) szabadulás lehetőségét ⇒ analógia: Ptk. 6:417. § (4) bekezdés
 - Kérdés: ez kógens vagy diszpozitív rendelkezés?

A tájékoztatási kötelezettség esetei

- A hitelezőt **a főadós irányában** terhelő tájékoztatási kötelezettség
- A hitelezőt **a kezes irányában** terhelő tájékoztatási kötelezettség
 - Köteles-e a hitelező a kezest a főadós általa ismert anyagi helyzetéről tájékoztatni?
 - Kiterjed-e ez arra az esetre, ha a főadós vagyoni helyzetének jelentős romlása a kezességvállalás időpontja után következik be?
⇒ IGEN ⇒ Ptk. 6:418. § (1) bekezdés:
 - „A jogosult köteles késedelem nélkül tájékoztatni a kezest a kötelezett teljesítésének elmaradásáról, a biztosított kötelezettség teljesítési határidejének változásáról és a kötelezett helyzetében beálló minden olyan változásról, amely a kezes kötelezettel szembeni megtérítési igényét hátrányosan befolyásolhatja. A tájékoztatásnak ki kell terjednie a biztosított kötelezettségnek a tájékoztatás időpontjában fennálló mértékére.”

A tájékoztatási kötelezettség esetei

- A Ptk. a jogosultat (hitelezőt) a kezes irányában terhelő tájékoztatási kötelezettségnek három esetét nevesíti:
 - (1) *Általános tájékoztatási kötelezettség* [Ptk. 6:418. § (1) bekezdés]
 - (2) *Speciális tájékoztatási kötelezettség: ún. globális kezességvállalás* esetén [Ptk. 6:418. § (2) bekezdés]
 - (3) *Speciális többlet-tájékoztatási kötelezettség: fogyasztói kezesség* esetén (Ptk. 6:430. §)
 - A Ptk. kizárólag ehhez kapcsolódóan ír elő jogkövetkezményt

Kifogások és beszámítás

- A kezes kétféle kifogást is felhozhat a jogosulttal szemben:
 - A) A kezeset a saját személyében megillető kifogások
 - B) A főadóst a jogosulttal szemben megillető kifogások
- A kezes nem veszíti el a kifogásolás jogát akkor sem, ha a főadós a kezességvállalás után lemond ezekről a kifogásokról = Ptk. 6:417. § (2) bekezdés
 - Itt nem érvényesül a járulékoság!
- A Ptk. 6:417. § (2) bekezdése alapján ez irányadó a főadóst megillető beszámítási jogra is
 - Zálogjognál azonban ezt nem mondja ki a Ptk.!

A sortartás kifogása

- Érvényesíthető:
 - A) főadóssal szemben;
 - B) azokkal a kezesekkel szemben érvényesül, akik rá tekintet nélkül vállaltak kezességet [Ptk. 6:427. § (2) bekezdés]
- Ha egymásra tekintettel történt a kezességvállalás, akkor nem érvényesül a sortartás kifogása
- Ha egymásra tekintet nélkül történt a kezességvállalás, akkor a többi kezes hivatkozhat a sortartás kifogására a jogosultnak teljesítő kezessel szemben is
- Más biztosítékot nyújtó személyekkel (pl. jelzálogjogosulttal) szemben nem érvényesíthető ez a kifogás

A sortartás kifogása

- Kérdés: a hitelezőnek meddig kell elmennie az igényérvényesítés, illetve a sortartás kifogásával szembeni védekezés során?
- Nem szükséges a teljes behajthatatlanság igazolása: erre csak ún. kártalanító kezesség esetében kell, hogy sor kerüljön
- Ptk. 6:419. §: „a követelést a főkötelezettel szemben megkísérelte behajtani, de az ésszerű időn belül nem vezetett eredményre”
 - Hasonló kérdés a kkt. tagja és a bt. beltárgya mögöttes felelőssége kapcsán is felmerül
- Ajánlott, hogy a felek a sortartás kifogására vonatkozó kérdéseket a kezességi szerződésben külön is rendezzék!

Készfizető kezesség

- A készfizető kezest nem illeti meg a sortartás kifogása
- Megváltoztak a készfizető kezesség törvényi esetkörei
- A Ptk. 6:420. §-a szerint a kezest nem illeti meg a sortartás kifogása, ha
 - a) *a követelés kötelezettől való behajtása a kötelezett lakóhelyének, szokásos tartózkodási helyének, telephelyének vagy székhelyének megváltozása következtében lényegesen megnehezült;*
 - b) *a jogosult a kötelezettel szembeni egyéb követelése behajtása végett végrehajtást vezetett a kötelezett vagyonára és a végrehajtás során a követelés nem nyert kielégítést; vagy*
 - c) *a kötelezett csődeljárásban fizetési haladékot kapott vagy ellene felszámolás indult.*

Készfizető kezesség

- A Ptk. 6.420. §-ában írt esetkörök egyike sem automatikus, valamennyit utóbb bekövetkező esemény váltja ki $\Rightarrow$ *feltételtől függő készfizető kezesség*
- Ezekben az esetekben azonban a kezes helytállási kötelezettsége utóbb terhesebbé válik
 - Ezzel kapcsolatban felmerülhet a Ptk. 6:417. § (1) bekezdésének a sérelme: *a kezes kötelezettsége nem válhat terhesebbé, mint amilyen elvállalásakor volt*
- Ezeken kívül a kezes más esetekre is vállalhat készfizető kezességet $\Rightarrow$ *feltétlen készfizető kezesség*

A készfizető kezesség jellege

- A készfizető kezességet el kell határolni a kötelezetti egyetemlegességtől
- A főadós (adóstårsak) és a készfizető kezes(ek) nem egyetemleges kötelezettek !
- Kötelezetti egyetemlegességet jogszabály vagy szerződés létesíthet $\Rightarrow$ ezt azonban sem a régi, sem az új Ptk. nem mondja ki
- A kezes – szemben az egyetemlegesen kötelezett adóstársakkal – nem alanya a biztosított alapjogviszonynak
- A kezes az alapjogviszony jogosultjával (hitelezővel) áll jogviszonyban, az alapjogviszonyba azonban nem lép be

A készfizető kezesség jellege

- A kezessel szemben az alapjogviszonyból származó és a kezességgel biztosított követelés az alapjogviszony felmondásával egyidejűleg nem válik esedékessé (szemben az egyetemleges kötelezettekkel)
- A kezes (ideértve a készfizető kezesét is) külön fel kell szólítani a teljesítésre (*fizetési felszólítás*) $\Rightarrow$ Ptk. 6:422. § (1) bekezdés
- A biztosított követelésnek az adóssal (adóóstárssal) szembeni *elévülése* nem feltétlenül eredményezi a követelésnek a kezessel szembeni elévülését (LB 1/2007. Polgári jogegységi határozat 3. pontja)
- Az egyetemleges kötelezettet nem illeti meg a *beszámítás* joga, a kezes azonban megilleti [Ptk. 6:417. § (2) bekezdés]

A készfizető kezesség jellege

- A (készfizető) kezesség tehát különbözik az egyetemleges adóstársaságtól, más, mint egy kumulatív tartozás-elvállalás
- *Az egyetemleges adóstársak önálló kötelezettek, a kezes kötelezettsége járulékos*
- Ha azonban ugyanazért a kötelezettségért többen vállalnak kezességet, a kezesek egyetemlegesen állnak helyt a jogosulttal szemben [Ptk. 6:427. § (1) bekezdés]
- *Több kezes esetén tehát egymás közötti viszonyukban fennáll az egyetemlegesség, a főadós(ok) és a kezesek között azonban nem áll fenn*

A kezesség speciális esetei

- Kártalanító kezesség: Ptk. 6:421. §
- **Alkezesség:** Ptk. 6:423. §
 - Az alkezes és a jogosult közötti szerződéssel jön létre, az alkezes a kezest terhelő helytállási kötelezettség teljesítésére vállal kötelezettséget
- Határozott, illetve határozatlan időre vállalt kezesség (Ptk. 6:424. §, 6:425. §)
- Több kezes: Ptk. 6:427. §
- **Kezesség és zálogjog együttes fennállása:** Ptk. 6:428. §
- Fogyasztói kezesség: Ptk. 6:430. §

Fogyasztói kezesség

- A Ptk. nem mondja azt ki, hogy a kezességgel biztosított követelés is fogyasztói jellegű jogviszonyból származzon
 - ($\Leftrightarrow$ Ptk. 5:90. §: *fogyasztói zálogszerződés*)
- A Ptk. 6:430. § (1) bekezdés előírja, hogy fogyasztó által vállalt kezesség esetén a jogosult köteles a fogyasztót a kezességi szerződés létrejöttét megelőzően tájékoztatni
 - a) *a kezes jogairól és kötelezettségeiről és*
 - b) *a kötelezett helyzetéből **vagy** a kötelezettség természetéből fakadó, a hitelező előtt ismert különleges kockázatokról.*
 - Ha a jogosult nem tesz eleget az (1) bekezdés szerinti tájékoztatási kötelezettségének, a kezes határidő nélkül jogosult a szerződéstől elállni (*speciális elállási jog*)

Speciális tájékoztatási kötelezettség

- „A jelen Megállapodás megkötését megelőzően a Bank átadta (Készfizető) Kezesnek a Tájékoztatás kezességről című dokumentumot, amelyben tájékoztatta a (Készfizető) Kezest a kezes jogairól és kötelezettségeiről, valamint a Ügyfél (főadós) helyzetéből **vagy/[és]** a Szerződésben vállalt kötelezettség természetéből fakadó különleges kockázatokról (feltéve, hogy ilyen különleges kockázatokról a Bank tudomást szerzett). A tájékoztatás átvételét a (Készfizető) Kezes jelen Megállapodás aláírásával ismételten elismeri.”
- „A Bank tájékoztatja a (Készfizető) Kezest, hogy nincs tudomása az Ügyfél (főadós) helyzetéből, illetve az Ügyfél által Szerződésben vállalt kötelezettség természetéből fakadó különleges kockázatról.”

Fogyasztói kezesség

- A fogyasztó által vállalt kezesség lehet készfizető kezességvállalás is
- Globális kezességvállalás fogyasztóval esetén csak akkor érvényes, ha az keretbiztosítéki kezességként jön létre
 - Ez azonban csak valamennyi fennálló kötelezettségre terjedhet ki
 - Jövőbeni kötelezettségekre a fogyasztói kezesség nem terjedhet ki
- Ptk. 6:430. § (3) bekezdés: *Ha a fogyasztó a kötelezettnek a jogosulttal szemben fennálló valamennyi kötelezettségéért vagy meghatározott jogviszony alapján fennálló valamennyi kötelezettségéért vállalt kezességet, a kezesség akkor érvényes, ha a szerződésben meghatározták azt a legmagasabb összeget, amelynek erejéig a kezes felel a jogosult (helyesen: a kötelezett) tartozáséért.*

Vezető tisztségviselő által vállalt kezesség

- Ptk. 6:430. § (5) bekezdés: „A fogyasztói kezességi szerződés szabályait **nem lehet alkalmazni**, ha a kezes a jogi személy kötelezett vezető tisztségviselője vagy többségi befolyással rendelkező tagja.”
- A vezető tisztségviselő azonban kijelentheti a kezességi szerződésben, hogy a kezességet magánszemélyként vállalja és így a kezességvállalása fogyasztóinak minősül
- Kérdés: ha a kezességi szerződésből nem derül ki, hogy a magánszemély kezes a jogi személy főkötelezett vezető tisztségviselője, de a cégnyilvántartásból ez kiderül?
- **Többségi befolyás fogalma**: Ptk. 8:2. §

Vezető tisztségviselő által vállalt kezesség

- Kérdés: lehet-e a fenti szabályt alkalmazni, ha a kezességet a jogi személy főkötelezett jogi személy tagjának a vezető tisztségviselője vállalja?
 - Adós: A kft., tagja: B kft., a kezességet B kft. ügyvezetője vállalja
- Kérdés: fogyasztói kezesség-e az, amikor a kezességet a jogi személy főkötelezett jogi személy tagjának a tulajdonosa (tagja) vállalja, aki egy természetes személy?
 - Adós: A kft., tagja: B kft., annak a tagja: egy természetes személy $\Rightarrow$ a természetes személy tag által vállalt kezesség fogyasztói kezességnek minősül-e? IGEN

A kezes teljesítése

- A kezes abban az esetben köteles teljesíteni, ha a jogosult felszólított a teljesítésre (fizetési felszólítás)
- A fizetési felszólításnak tartalmaznia kell, hogy a kezesnek hogyan és hová, valamint, hogy mikor kell teljesíteni
 - A teljesítés helye és módja: pl. X számú bankszámlára történő átutalással
 - A teljesítése határideje: X napon belül
- A kezes kötelezettségeit a Ptk. 6:422. §-a határozza meg
- A fizetési felszólítás ugyanúgy közjegyzői okiratba foglalható, mint a felmondás

A kezes teljesítése

- A kezes teljesítése harmadik személy részéről történő teljesítésnek minősül $\Rightarrow$ a teljesítéssel a biztosított követelés megszűnik!
- A teljesítő kezest **megtérítési igény** illeti meg a főadóssal szemben
- A Ptk. 6:57. § (3) bekezdése alapján pedig a megszűnt követelés biztosítékai fennmaradnak és a megtérítési követelést biztosítják
- A Ptk. nem mondja ki a sem a követelés, sem pedig a biztosítékok átszállását $\Rightarrow$ a biztosítékok fennmaradnak

A kezes teljesítése

- A régi Ptk. 276. § (1) bekezdése szerint: „Amennyiben a kezes a jogosultat kielégíti, a követelés az azt biztosító és a kezességvállalást megelőzően keletkezett jogokkal, valamint a végrehajtási joggal együtt reá száll.”
- A Ptk. alapján a főadós ellen indult végrehajtási vagy felszámolási eljárásba a teljesítő kezes más jogcímen tud belépni, mint a régi Ptk. alapján (nem kölcsön jogcímen, hanem megtérítési igény jogcímen) – ld. **BDT 2021. 4406.**

A kezesség örökölhetősége

- Kérdés: átszáll-e a kezes halála esetén az őt terhelő helytállási kötelezettség az örökös(ök)re?
- A kezességi szerződés nem szűnik meg automatikusan a kezes halálával $\Rightarrow$ a kezes mint örökhagyó tartozása átszáll az örökös(ök)re
- A kezesség nem személyhez kötött kötelem, amelyet kizárólag egyetlen személy (a kezes) teljesíthet
- Részletesebben ld: Leszkoven László: *A kezesi kötelezettség átszállásáról. A „kezesség öröklése”*. Közjegyzők Közlönye, 2009/4. szám, 20-25. oldal

Garanciavállalás

- A kezességnél szigorúbb, önálló (absztrakt) helytállási kötelezettség, amely független az alapjogviszonytól
- Ptk. 6:431. § (1) bekezdése: „A garanciaszerződés, illetve a garanciavállaló nyilatkozat a garantőr olyan kötelezettségvállalása, amely alapján a nyilatkozatban meghatározott feltételek esetén köteles a jogosultnak fizetést teljesíteni.”
- A Ptk. alapján nem teljesen egyértelmű, hogy a garanciavállalás szerződés vagy egyoldalú jognyilatkozat
- A garancia is szerződés, kétoldalú megállapodás a felek között

Garanciavállalás

- A járulékosság hiánya garanciavállalás esetén
- Ptk. 6:432. § (1) bekezdés: „A *garantőr garanciavállaló nyilatkozat szerinti kötelezettsége független attól a kötelezettségtől, amelyért garanciát vállalt, a garantőr nem érvényesítheti azokat a kifogásokat, amelyeket a kötelezett érvényesíthet a jogosulttal szemben.*”
(*kifogás-korlátozás*)
- A garantőr kizárólag a garanciavállaló nyilatkozathoz kapcsolódó kifogásokra hivatkozhat, az alapjogviszonyra azonban nem

Jogviszonyok garanciavállalás esetén

- Háromszemélyes jogviszonyt fog át:
 - (1) Az alapjogviszony kötelezettje: a garanciavállalásra megbízást adó személy
 - (2) Az alapjogviszony jogosultja: a garanciavállalás kedvezményezettje
 - (3) A garantőr (garanciavállaló): bárki lehet, nemcsak bank
 - Az üzletszerűen történő garanciavállalás azonban a Hpt. 3. § (1) bek. g) pontja alapján pénzügyi szolgáltatásnak minősül
- Ptk. 6:438. §: ha a garantőr fogyasztó, a garanciavállaló nyilatkozat készfizető kezességként érvényes.
 - Ptk. 6:430. § (5) bekezdés: a jogi személy kötelezett vezető tisztségviselője által vállalt kezesség nem fogyasztói jellegű $\Rightarrow$ a jogi személy kötelezett vezető tisztségviselője garanciát is vállalhat a jogi személy tartozásaiért

Jogviszonyok

- A garanciajogviszony (a garanciaszerződés) a garantőr és a kedvezményezett között jön létre
- A garantőr és a kötelezett között garanciavállalásra irányuló megbízási szerződés jön létre
 - Ebben a felek azt rögzítik, hogy a garancia lehívása esetén a garantőr (bank) által teljesített összegnek a megbízó általi megfizetése azonnal esedékessé válik
 - A garantőrt ennek alapján a (bank)garancia lehívása esetén, a lehívás folytán megtérítési igénye keletkezik (szerződés alapján fennálló megtérítési igény)

Megbízás (bank)garancia vállalására

- A megbízás alapján a megbízót többféle jogcímen is fizetési kötelezettség terheli:
 - A garantőr a (bank)garancia kibocsátásáért *egyszeri munkadíjat* számít fel
 - A (bank)garancia módosítása esetén: *módosítási jutalék*
 - *Garanciavállalás díja*: a (bank)garanciában foglalt kötelezettségvállalás összegének meghatározott része
 - A megbízót terhelő pénzügyi adatszolgáltatási kötelezettség nem teljesítése esetére *késedelmi kötbér* terheli a megbízót
 - A megbízó által vállalt terhelési számlaforgalom nem teljesítése esetére a bank *bankszámla terhelési forgalmi díjat* számíthat fel

Megbízás (bank)garancia vállalására

- A megbízónak rendszerint fizetési számlája (folyószámlája) van a garantőr hitelintézetnél:
 - A megbízó felhatalmazza a bankot, hogy amennyiben a garanciát lehívják és a bank részéről annak alapján fizetés történik, a lehívás összegével a bank a megbízó nála vezetett fizetési számláját (folyószámláját) megterheli
- Ha a megbízó a megbízási szerződésből eredő vagy a (bank)garancia lehívásával kapcsolatban felmerült kötelezettségeinek esedékességkor nem tesz eleget, a garantőrt (bankot) késedelmi kamat illeti meg
- A (bank)garancia lehívása miatt a megbízónak a bankkal szemben keletkező fizetési kötelezettségeinek biztosítására többféle biztosítékot is kiköthetnek:
 - Ingatlant terhelő jelzálogjog
 - Az ingatlanhoz kapcsolódó vagyonbiztosítás
 - Készfizető kezességvállalás

Megbízás (bank)garancia vállalására

- A megbízási szerződésben a (bank)garancia kibocsátási feltételeit is rögzítik
 - A garantőr (bank) ezeknek a kibocsátási feltételeknek a teljesülése esetén fogadja el a megbízást
- A felek általában a garanciavállalásra irányuló megbízási szerződésnek (vagy az az alapján a kötelezett/megbízó által tett egyoldalú kötelezettségvállalásnak) közjegyzői okiratba foglalását kérik
 - A garanciavállaló nyilatkozatot nem mindig kérik közjegyzői okiratba foglalni
- A közjegyzői okirat alapján a garanciavállalásra megbízást adó személyt többféle jogcímen is terhelő fizetési kötelezettség, valamint egyéb kötelezettségvállalás azonnal végrehajthatóvá válik

Garanciavállalás

- A lehívási jog személyhez kötöttsége (Ptk. 6:433. §)
 - *A jogosult nem ruházhatja át a garancia érvényesítésének a jogát a garantőr hozzájárulása nélkül, de jogosult azt a személyt megjelölni, akinek a garantőr a fizetést teljesíteni köteles.*
- A garancia lehívásának joga átszáll a jogosult jogutódjára (Ptk. 6:434. §)
- Határozott vagy határozatlan idejű
 - A határozott idejű garanciavállalás meghosszabbítható
 - A garantőr a határozatlan időre vállalt garanciát 3 év elteltét követően legalább 3 hónapos felmondási idővel megszüntetheti
- A nyilvánvalóan visszaélésszerű vagy rosszhiszemű fizetési felszólítás (Ptk. 6:436. §)
 - Ennek megszegése felveti a garantőr kártérítési felelősségét is az alapjogviszony kötelezettjével szemben
- Kérdés: a garantőrnek lehet-e megtérítési (regressz) igénye az alapjogviszony jogosultjával (a garancia kedvezményezettjével) szemben?

Garanciavállalás

- Ptk. 6:438. §: *Ha a garantőr fogyasztó, a garanciavállaló nyilatkozat készfizető kezességként érvényes.*
 - Nincs fogyasztói garanciavállalás
- Kérdés: ha a jogi személy vezető kötelezett vezető tisztségviselője vállal garanciát, azt hogyan kell minősíteni?
 - A Ptk. 6:430. § (5) bekezdésére tekintettel ez nem minősül fogyasztói ügyletnek
- Ha a felek a garanciavállalást közjegyzői okiratba foglalják, akkor az érvényes okirat lesz-e, ha a garantőr fogyasztó?
 - Érvényes, ha a közjegyző beleírja, hogy a garantőr a készfizető kezesre vonatkozó szabályok szerint köteles helytállni
 - Ha azonban ez nem szerepel a közjegyzői okiratban, akkor kérdéses lehet annak érvényessége